

KÓDEX EÚ SPRÁVANIA PRE ZODPOVEDNÉ OBCHODOVANIE S POTRAVINAMI A MARKETINGOVÉ POSTUPY

*Spoločné ambiciózne úsilie k udržateľnému potravinovému
systému*

Abstrakt

Kódex správania pre zodpovedné obchodovanie s potravinami a marketingové postupy je jedným z prvých výsledkov [stratégie EÚ „Z farmy na stôl“](#) a neoddeliteľnou súčasťou jej akčného plánu. Vymedzuje spoločné ambície a indikatívne kroky, ktoré môžu subjekty „medzi farmou a stolom“ ako sú výrobcovia potravín, prevádzkovatelia stravovacích služieb a maloobchodní predajcovia dobrovoľne zosúladiť, zaviazat sa k nim a prispieť k podpore prechodu na udržateľné potravinové systémy.

Jún 2021

OBSAH

I. PRED SLOV	2
1.1 Úvod	2
1.2 Účel a štruktúra	3
1.3 Rozsah	4
1.4 Úlohy a zodpovednosť	4
II. HLAVNÉ ZÁSADY	7
III. RÁMEC PRE ZAPOJENIE SA DO POTRAVINOVEJ UDRŽATEĽNOSTI.....	10
3.1 Spoločné ambície a indikatívne kroky.....	10
3.1.1 Podporovanie vzorcov konzumácie potravín (pre zdravú a udržateľnú stravu).....	11
3.1.2 Zlepšenie udržateľnosti interných procesov v potravinárskom priemysle, maloobchode, stravovacích službách a pohostinstve.....	15
3.1.3 Zlepšovanie udržateľnosti potravinového hodnotového reťazca – vo vzťahu k prvovýrobcom a ďalším subjektom	19
3.2 Rámec pre ambiciózne záväzky spoločností	23
3.2.1 Oprávnené spoločnosti	23
3.2.2 Špecifikácia záväzkov	23
3.2.3 Sledovanie a podávanie správ o záväzkoch	24
3.2.4 Informovanie o záväzkoch a správy o pokroku.....	25
3.2.5 Proces posúdenie a hodnotenia záväzkov	25
3.3 Priaznivé podmienky.....	26
IV. PODMIENKY REALIZÁCIE	27
4.1 Riadenie	27
4.2 Celkové sledovanie a hodnotenie kódexu	28
4.3 Klausula o odstúpení.....	29
4.4 Nadobudnutie účinnosti	29

I. PREDSTOV

1.1 Úvod

Vzhľadom na [Európsku zelenú dohodu](#) vrátane [Oznámenia Európskej komisie o stratégii „Z farmy na stôl”](#) a ďalšie dôležité politické iniciatívy na úrovni EÚ a na medzinárodnej úrovni zamerané na riešenie výziev, ktoré predstavuje zmena klímy, zhoršovanie stavu životného prostredia, strata biodiverzity, záťaž spôsobená podvýživou a neprenosnými chorobami a ďalšími, sú združenia a spoločnosti uvedené v Prílohe 1 („Signatári”) k tomuto Kódexu správania pre zodpovedné obchodovanie s potravinami a marketingové postupy („Kódex”) pripravené prispieť svojou úlohou k transformácii potravinových systémov, v ktorých pôsobia v rámci svojej sféry vplyvu.

Keďže sa mnoho európskych potravinárskych podnikov zapája do prechodu k udržateľnosti a už doteraz dosiahli hmatateľný pokrok v rámci svojich individuálnych kapacít a aj v rámci spolupráce s inými hospodárskymi a spoločenskými subjektmi, predpokladá sa, že by prechod na udržateľné potravinové systémy mohol priniesť ďalšie environmentálne, zdravotné a spoločenské výhody, ponúknuť ekonomické zisky a zabezpečiť, aby obnova po kríze spôsobenej ochorením COVID-19 nasmerovala občanov a prevádzkovateľov na cestu k udržateľnosti. Tento posun sa nemôže uskutočniť bez toho, aby všetky hlavné subjekty v potravinárskom systéme, okrem iného vrátane strednej časti európskeho dodávateľského reťazca potravín, neprevzali hlavnú zodpovednosť a nezapojili sa zmysluplným konaním do tohto procesu.

V tomto duchu signatári - za aktívnej účasti a s príspevom iných zúčastnených strán vrátane medzinárodných organizácií, mimovládnych organizácií, odborových zväzov a obchodných združení a v spolupráci so službami Európskej komisie – navrhli súčasný dobrovoľný kódex a podporili tak ambície smerom k udržateľným potravinovým systémom, ktoré sú v ňom definované.

1.2 Účel a štruktúra

Účelom tohto kódexu je zjednotiť sa na spoločnej ambicióznej ceste k udržateľným potravinovým systémom¹ a vyzvať podniky všetkých veľkostí do aktívnej výroby, obchodu, spracúvania, propagovania, distribúcie a ponúkania potravín, ako aj všetky ostatné zainteresované strany v potravinovom systéme, aby sa pripojili k tomuto spoločnému programu a prispeli konkrétnymi opatreniami, ktoré pomôžu dosahovať ciele v ňom stanovené.

Na to, aby bol tento kódex úspešný, musí preukázať, že prispieva k environmentálnej, zdravotnej a sociálnej udržateľnosti potravinových systémov a zároveň zabezpečiť ekonomickú udržateľnosť európskeho potravinového reťazca. Tento kódex nie je iba príspevkom k cieľom stratégie EÚ „Z farmy na stôl“, ale aj k iným iniciatívam Európskej zelenej dohody (vrátane stratégie v oblasti biodiverzity a priemyselnej stratégie EÚ), Európskeho plánu na boj proti rakovine a tiež medzinárodných cieľov udržateľnosti, ako Cieľov udržateľného rozvoja OSN a iniciatív Parížskej dohody o zmene klímy.

Tento kódex vychádza z hlavných zásad (**Kapitola II**) a pozostáva z dvoch hlavných zložiek pre zapojenie sa (**Kapitola III**):

1. **Všeobecného rámca ambiciózných úloh a cieľov**, ktoré stanovujú spoločnú víziu pre potravinový reťazec EÚ a ďalšie subjekty s cieľom pomôcť dosahovať udržateľné potravinové systémy. Tieto ambície sú podporené radom **indikatívnych opatrení**², ktoré slúžia ako inšpirácie pre všetky potravinové podniky, malé či veľké, ktoré sa chcú zapojiť do prechodu na udržateľné potravinové systémy. Spoločné ambície a indikatívne opatrenia sú uvedené v **časti 3.1**.
2. **Rámec pre ambiciózne záväzky pre spoločnosti** s ambíciami lídra. Jednotlivé spoločnosti, ktoré dokážu preukázať líderstvo, sa vyzývajú, aby prijali hmatateľné, relevantné a merateľné záväzky, ktoré sa budú sledovať z hľadiska dosiahnutého pokroku, aby

¹ Nasledujúca definícia sa vzťahuje na ciele tohto kódexu: „*Udržateľný potravinový systém je potravinový systém, ktorý poskytuje potravinovú bezpečnosť a výživu pre všetkých takým spôsobom, aby nedochádzalo k ohrozovaniu ekonomických, sociálnych a environmentálnych základov, ktoré budú vytvárať potravinovú bezpečnosť a výživu pre budúce generácie. To znamená, že a) je výnosný v celom rozsahu (ekonomická udržateľnosť), b) má široké výhody pre spoločnosť (sociálna udržateľnosť) a c) má pozitívny alebo neutrálny dopad na prírodné prostredie (environmentálna udržateľnosť).*“ (Organizácia OSN pre výživu a poľnohospodárstvo, FAO)

² Nad rámec zákonných povinností platných v čase uplatňovania kódexu.

prispeli k spoločným ambíciám stanoveným v tomto kódexe. Viac informácií vrátane osobitných ustanovení pre malé a stredné podniky (MSP) nájdete **v časti 3.2.**

Uznáva sa, že len samotné opatrenia vykonávané výlučne prevádzkovateľmi v strednej časti potravinového reťazca nemôžu byť postačujúce na transformáciu potravinových systémov. Okrem opatrení v potravinovom systéme a opatrení iných subjektov v ňom (verejné orgány, občianska spoločnosť, ďalší prevádzkovatelia potravinového reťazca a s nimi spojení dodávatelia a spotrebitelia) je na dosiahnutie ambiciózných cieľov vymedzených v kódexe potrebná aj intenzívnejšia spolupráca v rámci hodnotového reťazca a medzi súkromnými a verejnými subjektmi. Stratégia „Z farmy na stôl“ takisto uznáva dôležitosť vytvorenia podmienok na podporu, realizáciu, uľahčenie a urýchlenie opatrení všetkými subjektmi v potravinových systémoch na to, aby sa mohli stať udržateľnými. Viac informácií o tom nájdete **v časti 3.3.**

1.3 Rozsah

Tento kódex sa vzťahuje na jeho signatárov, ktorými môžu byť európske združenia, prevádzkovatelia potravinárskych podnikov a iné subjekty v potravinových systémoch alebo subjekty, ktoré s nimi súvisia, ktoré môžu zmysluplným spôsobom podporiť a/alebo prispieť k ambicióznym cieľom stanovených v kódexe. Kódex sa vzťahuje na všetky činnosti súvisiace s výrobou, obchodom, spracovaním, propagáciou, distribúciou a ponúkaním potravín.

Dodržiavanie tohto kódexu je dobrovoľné a dopĺňa dodržiavanie existujúcich zákonných povinností.

1.4 Úlohy a zodpovednosť

Svojím podpisom sa:

a) **Európske združenia** zaväzujú:

- *schváliť ambiciózne ciele stanovené v tomto kódexe (v relevantných prípadoch),*
- *propagovať a šíriť tento kódex tým, ktorých zastupujú,*
- *povzbudzovať svojich členov, aby zosúlادili svoje činnosti v oblasti udržateľnosti a/alebo obchodné postupy s ambicióznymi úlohami a cieľmi kódexu, a podľa potreby ich vyzývať, aby dobrovoľne dodržiavali tento kódex,*

- *preskúmať možnosť vytvorenia sektorových nástrojov a zdrojov na podporu tohto kódexu,*
- *každoročne poskytnúť správu o svojich činnostiach na podporu tohto kódexu, ktorá bude zverejnená na špecializovanej otvorenej webovej stránke,*
- *pokračovať v zapájaní sa do dialógu s ďalšími subjektmi potravinového reťazca/systémov a tvorcami politiky EÚ a medzinárodnej politiky na posilnenie (nových) vzťahov, výmenu osvedčených postupov a diskusiu o existujúcich problémoch, vzájomné učenie sa (štúdie, projekty), vytvorenie lepšieho vzájomného porozumenia a na zistenie príležitostí na spoluprácu a potenciálne partnerstvo.*

Podpis tohto kódexu neznamená, že Európske združenie podpisom tohto kódexu prijíma akékoľvek záväzky v mene svojich členov, pokiaľ to nie je výslovne uvedené v záväzku predloženom v mene jeho členov.

V rámci svojich možností a mandátov môžu **združenia**³ na dobrovoľnom základe podporiť kódex predložením:

- **Konkrétnych príspevkov** (napr. sektorové usmernenia, plány, štúdie) alebo
- **Ambiciózných záväzkov v mene svojich členov.**

Združenia, ktoré chcú prijať ambiciózne záväzky v mene svojich členov by mali dodržiavať špecifikácie pre záväzky stanovené v časti 3.2.2. Každoročne by mali predkladať správy ohľadom realizácie svojich záväzkov, s výnimkou prípadov, keď sa uvedie primerané odôvodnenie, prečo sa vyžaduje iný časový harmonogram. Predkladanie správ o záväzkoch združení v mene svojich členov by v žiadnom prípade nemalo presiahnuť obdobie dvoch rokov. Spoločnosti, ktoré sa zúčastňujú na záväzku/záväzkoch združenia nesmú samé predkladať rovnaký záväzok z titulu tohto kódexu.

Konkrétne príspevky a ambiciózne záväzky (ako aj monitorovacie správy týkajúce sa týchto záväzkov) prostredníctvom združení budú uznané a zverejnené na osobitnej webovej stránke kódexu.

b) **Jednotlivé spoločnosti** sa zaväzujú:

- *predložiť aspoň jeden ambiciózny, hmatateľný a merateľný záväzok v súlade s kritériami stanovených v časti 3.2,*

³ Aj na úrovni sektora/národnej úrovni/miestnej úrovni.

- *poskytnúť ročnú správu o dosiahnutom pokroku, ktorá bude zverejnená na osobitnej otvorenej webovej stránke.*

Na všetkých signatároch sa vzťahujú tieto všeobecné zásady:

- Vzhľadom na šírku záväzkov načrtnutých v tomto dobrovoľnom kódexe a rôznorodosť zainteresovaných strán sa signatári prihlásia len k oblastiam, ku ktorým môžu zmysluplným spôsobom prispieť v rámci svojich mandátov, možností, obchodných prevádzok alebo stratégií.
- Spoločnosti sa zaväzujú prijímať také opatrenia, ktoré sú indikatívne stanovené týmto kódexom, a to spôsobom, ktorý v plnom rozsahu zabezpečuje zhodu s právnymi predpismi o hospodárskej súťaži na úrovni EÚ aj na národnej úrovni. Signatári napríklad nesmú diskutovať, oznamovať alebo si vymieňať žiadne citlivé obchodné informácie. Patria sem neverejné informácie o: cenách, marketingovej či reklamnej stratégii, nákladoch a príjmoch, obchodných podmienkach a zmluvných podmienkach s tretími stranami (vrátane stratégie nákupu), dodacích podmienkach, obchodných programoch alebo distribučných stratégiách.

II. HLAVNÉ ZÁSADY

Tento kódex a jeho signatári sa budú riadiť nasledujúcimi hlavnými zásadami:

1. Dodržiavanie právnych predpisov

Všetci signatári a osoby zainteresované na realizácii iniciatív podľa tohto kódexu musia v plnej miere rešpektovať a dodržiavať všetky príslušné zákony a nariadenia, najmä pravidlá EÚ a národné pravidlá hospodárskej súťaže.

Tento kódex a jeho následné záväzky predstavujú potvrdenie dobrovoľného zámeru signatárov podporiť v ňom stanovené ambície a prispieť k celkovým cieľom stratégie „Z farmy na stôl“ a Európskej zelenej dohody. Tento dobrovoľný kódex a jeho následné záväzky nie sú právne záväzné a nevytvárajú a ani v budúcnosti nebudú vytvárať žiadne zmluvné či predzmluvné záväzky v rámci žiadneho práva či právneho systému. Nič z toho, čo je uvedené v tomto dobrovoľnom kódexe a jeho následných záväzkoch sa nesmie vykladať spôsobom, ktorý by vytváral akékoľvek záväzky, práva, vzdávanie sa akýchkoľvek práv či povinností akejkoľvek strany alebo oslobodzuje ktorúkoľvek stranu z jej zákonných povinností. Tento dobrovoľný kódex a jeho následné záväzky sa nesmú v žiadnom prípade chápať tak, že nahrádzujú, rozširujú alebo interpretujú existujúci či budúci právny rámec, ktorým sa riadia potravinové systémy EÚ. Tento dobrovoľný kódex a jeho následné záväzky sa nesmú použiť ako dôkaz a nesmú tvoriť súčasť dôkazov v žiadnom súdnom konaní.

2. Pozitívna spolupráca

Tento kódex a jeho signatári pracujú s pozitívnymi hodnotami vrátane otvorenosti, tolerancie a rešpektu. Kódex podporuje celistvý prístup prostredníctvom zabezpečovania dialógu medzi viacerými zainteresovanými stranami, čím zblížuje rôzne subjekty. To pomôže objasniť, zdieľať a prispievať k širokému spektru (medzi)národných, regionálnych a miestnych iniciatív, ktoré podporujú potravinovú udržateľnosť vrátane komunitných projektov viacerých zainteresovaných strán. Spoločným záujmom signatárov je spolupracovať s cieľom splniť kolektívny záväzok tohto kódexu a identifikovať spoločné výzvy a príležitosti.

3. Dobrá viera a kolegialita

Signatári budú konať v dobrej viere a budú sa spoločne zapájať do realizácie tohto kódexu na základe vzájomného rešpektovania sa a spravodlivosti.

4. **Inkluzívnosť**

Všetci signatári majú možnosť aktívne prispievať k práci a vyjadrovať svoje stanoviská. Vzhľadom na to, že spolupráca medzi subjektmi potravinových systémov je kľúčom k úspešnému prechodu na udržateľné potravinové systémy, tento kódex je otvorený akýmkoľvek novým signatárom s cieľom zapojiť do práce všetkých príslušných aktérov potravinových systémov.

Signatári uznávajú, že vzhľadom na to, že rôzni signatári pôsobia odlišne, majú rôzne veľkosti a povahu obchodných modelov, portfólií a zákazníckych skupín, kódex umožňuje rôzne prístupy, ktoré prispievajú k napĺňaniu jeho cieľov.

Keďže viac ako 99 % subjektov v potravinovom dodávateľskom reťazci sú malé a stredné podniky (MSP), podľa zásady „najskôr myslieť na malých“ musia byť pre úspešnú účasť a príspevku ku kódexu identifikované ich špecifické potreby.

5. **Základ vo vede a dôkazoch**

Signatári sa snažia založiť svoje príspevky k cieľom tohto kódexu na spoľahlivých vedeckých dôkazoch, ak sú k dispozícii.

6. **Bezpečnosť potravín**

Systém potravinového a krmivového práva EÚ zabezpečuje vysokú úroveň bezpečnosti potravinových výrobkov a krmív na trhu EÚ, ktorá vyžaduje udržiavanie trvalého úsilia zo strany všetkých aktérov v celom hodnotovom reťazci. Kroky vykonané v rámci tohto kódexu nesmú ohrozovať bezpečnosť potravín a krmív – naopak, musia podporovať vysoké štandardy bezpečnosti potravín, ktoré udržiavajú európski prevádzkovatelia a ktorý vychádzajú z regulačného rámca EÚ.

7. **Transparentnosť a zodpovednosť**

Signatári v rámci svojich mandátov, kompetencií a kapacít transparentným spôsobom podávajú správy o svojich činnostiach zameraných na dosiahnutie cieľov tohto kódexu, čím prispievajú k pravidelnému vyhodnocovaniu pokroku a efektivity kódexu. Signatári sa v celom hodnotovom reťazci usilujú o zdieľanie vedomostí, odborných znalostí a osvedčených postupov.

Všetci signatáři mají přístup ku všem informacím, týkajícím se práce tohoto kodexu (vrátane programov, pracovných dokumentov a zápisníc).

8. **Aktívna účasť**

Všetci signatáři poskytují vstupy a přispívají ku kodexu v rámci svých kompetencí a odborné oblasti. Signatáři se snaží zabezpečit trvalou účast na dosahování cílů kodexu a přispívat k nim.

III. RÁMEC PRE ZAPOJENIE SA DO POTRAVINOVEJ UDRŽATEĽNOSTI

3.1 Spoločné ambície a indikatívne kroky

Cieľom tohto kódexu je zlepšiť udržateľnosť na troch úrovniach:

- 1) vo vzťahu k vzorcom spotreby potravín pre zdravú a udržateľnú stravu
- 2) v rámci interných postupov, prevádzok a organizácií na úrovni subjektov v strednej časti potravinového reťazca
- 3) v rámci celého dodávateľského reťazca v spolupráci s prvovýrobcami a ďalšími subjektmi

Pre každú úroveň boli stanovené spoločné ambície (vyjadrené v úlohách a cieľoch) a indikatívne kroky, ktoré spoločne pokrývajú tri piliere udržateľnosti (environmentálny, sociálny a ekonomický). Všetci aktéri, ktorí chcú prispieť k tomuto kódexu, sa vyzývajú, aby sa prispôbili spoločným cieľom uvedeným v tomto dokumente. Okrem toho, prevádzkovatelia potravinárskych podnikov (spoločnosti) sa môžu na ceste za úlohami a cieľmi inšpirovať zoznamom indikatívnych krokov.

Pritom sa navrhuje, aby spoločnosti, ak sú toho schopné, využívali proces náležitej starostlivosti založený na rizikách s cieľom identifikovať, mapovať a uprednostniť opatrenia na riešenie nepriaznivých environmentálnych, sociálnych a ekonomických dopadov. Existujú viaceré usmernenia, zásady, štandardy a rámce pre náležitú starostlivosť a zodpovedné správanie sa firiem a obchodných spoločností. „[Usmernenie OECD-FAO pre zodpovedné poľnohospodárske dodávateľské reťazce](#)” je jedným z medzinárodne uznávaných príkladov, ktoré predstavuje usmernenie pre európske spoločnosti a krajiny výrobcov ohľadom znižovania sociálnych a environmentálnych rizík v poľnohospodársko-potravinových dodávateľských reťazcoch. Ďalej je potrebné konzultovať aj existujúce iniciatívy predkonkurenčnej spolupráce týkajúce sa náležitej starostlivosti, napr. sektorové usmernenia pre zásobovanie a spoločná identifikácia rizík. Neúplný zoznam usmernení a iniciatív bude k dispozícii na webovej stránke kódexu.

3.1.1 Podporovanie vzorcov konzumácie potravín (pre zdravú a udržateľnú stravu)

1. ambiciózny cieľ:

**Zdravá⁴, vyvážená a udržateľná strava pre všetkých európskych spotrebiteľov,
s cieľom prispieť k:**

- 1) odstráneniu podvýživy a neprenosných chorôb spôsobených zlou stravou v EÚ**
- 2) zníženiu environmentálnej stopy spotreby potravín do roku 2030**

Vyššie uvedený **ambiciózny cieľ** je inšpirovaný a priamo i nepriamo spojený s medzinárodnými cieľmi okrem iného tak, ako boli formulované v Cieľoch udržateľného rozvoja OSN v bodoch 2. (žiadny hlad), 3. (kvalita zdravia a života), 4. (kvalitné vzdelávanie), 12. (udržateľná spotreba a výroba), 13. (opatrenia v oblasti klímy), 14. (život pod vodou), 15. (biodiverzita – ochrana života na pevnine) a Parížskou dohodou o zmene klímy. Na úrovni EÚ je táto ambícia spojená s viacerými iniciatívami politík, ako Európska zelená dohoda (vrátane Stratégie „Z farmy na stôl“, právnych predpisov EÚ v oblasti klímy a akčného plánu EÚ pre obehové hospodárstvo), ako aj s Európskym plánom na boj proti rakovine, Akčným plánom EÚ na boj proti detskej obezite v rokoch 2014-2020, Rámcom EÚ pre národné iniciatívy pre vybrané živiny, jednotnou akciou „Best Re-Map“, stratégiou EÚ o právach dieťaťa a s ďalšími.

⁴ Pre potreby tohto kódexu sa použije nasledujúca definícia pojmu „zdravá strava“ (je prevzatá z dobrovoľných usmernení Výboru pre svetovú potravinovú bezpečnosť (CFS) pre potravinové systémy a výživu): *„Zdravá strava je taká strava, ktorá je v primeranom množstve a kvalite na dosiahnutie optimálneho rastu a vývinu všetkých jednotlivcov a ktorá podporuje fungovanie a telesnú, duševnú a sociálnu pohodu vo všetkých fázach života a fyziologických potrebách. Zdravá strava je bezpečná, pestrá, vyvážená a je založená na výživných potravinách. Pomáha chrániť pred všetkými formami zlej výživy vrátane podvýživy, nedostatkom mikroživín, nadváhou a obezitou a znižuje riziko neprenosných ochorení súvisiacich so stravou. Presné skladba zdravej stravy sa líši v závislosti od charakteristík jednotlivca (napr. veku, pohlavia, životného štýlu a úrovne fyzickej aktivity), geografických, demografických a kultúrnych vzorcov a súvislostí, preferencie potravín, dostupnosti potravín z miestnych, regionálnych a medzinárodných zdrojov a stravovacích zvykov. [...]“*

Boli stanovené tieto **ambiciózne ciele**:

a)	Zlepšené modelov spotreby potravín v EÚ
b)	Potravinové prostredie, ktoré uľahčuje výber zdravej a udržateľnej stravy

S týmto cieľom boli určené tieto **indikatívne opatrenia**⁵:

a) Zlepšené modelov spotreby potravín v EÚ

- *Podporiť zvýšenie konzumácie ovocia a zeleniny, celozrnných obilnín, vlákniny, orechov a strukovín vrátane lokálne pestovaných odrôd (napr. zvýšením ich dostupnosti alebo prístupu k nim)*
- *Zabezpečiť/propagovať udržateľnejším spôsobom vyrábané potravinové výrobky/jedlá (napr. udržateľnejšie pestované organické potraviny, prísnejšie normy na chov zvierat, udržateľný rybolov, akvakultúra a produkty z rias)*
- *Ak je to možné, zlepšiť nutričné zloženie a environmentálnu stopu potravinárskych výrobkov/jedál, napr. prostredníctvom zmeny zloženia výrobku a vývoja/inovácie nových výrobkov*
- *Prehodnotiť a/alebo ponúkať rozsah vhodných porcií a veľkostí jedál so zameraním sa na udržateľnú spotrebu potravín*
- *Podporovať informovanosť spotrebiteľov o zdravej, vyváženej a udržateľnej strave vrátane udržateľnej spotreby potravín v rámci dravého a udržateľného životného štýlu*

b) Potravinové prostredie, ktoré uľahčuje výber zdravej a udržateľnej stravy

- *Dobrovoľne poskytovať spotrebiteľom transparentné informácie o produktoch, napr. digitálnymi spôsobmi*
- *Uplatňovať zodpovedný marketing potravín a zodpovedné reklamné postupy, napr. dodržiavaním vlastných a spoločných regulačných iniciatív a štandardov*
- *Podporovať zdravé a potravinovo udržateľné postupy potravinových služieb*
- *Integrovať udržateľné postupy a zdravie na pracovisku*
- *Podporovať miestne akcie na zlepšenie dostupnosti/prístupu k zdravej a udržateľnej strave pre všetkých*

⁵ Ak je to vhodné, zohľadniť výživové usmernenia založené na potravinách a (ďalšie) relevantné politiky

PRIEREZOVÝ 2. ambiciózny cieľ:

Predchádzanie a znižovanie potravinových strát a plytvania potravinami

(na úrovni spotrebiteľa, v rámci interných prevádzok a v celých hodnotových reťazcoch)

Vyššie uvedený (prierezový) **ambiciózny cieľ** je inšpirovaný a priamo i nepriamo súvisí s medzinárodnými cieľmi okrem iného tak, ako boli formulované v Cieľoch udržateľného rozvoja OSN v bodoch 2. (žiadny hlad), 6. (čistá voda a hygiena), 7. (dostupná a čistá energia), 9. (priemysel, inovácie a infraštruktúra), 12. (zodpovedná spotreba a výroba), 13. (opatrenia v oblasti klímy), 14. (život pod vodou), 15. (biodiverzita – ochrana života na pevnine), 17. (partnerstvá) a Parížskou dohodou o zmene klímy. Na úrovni EÚ je táto ambícia spojená s viacerými iniciatívami politik, ako Európska zelená dohoda (vrátane právnych predpisov EÚ v oblasti klímy, stratégie EÚ v oblasti biodiverzity, stratégie „Z farmy na stôl“ a akčného plánu EÚ pre obehové hospodárstvo), ako aj s platformou EÚ pre potravinové straty a plytvanie potravinami.

Nasledujúci **ambiciózny cieľ** bol stanovený v súlade s [Cieľmi udržateľného rozvoja \(SDG\) 12.3](#):

50 % zníženie plytvania potravinami na obyvateľa na úrovni maloobchodu a spotrebiteľa do roku 2030 a zníženie potravinových strát pri výrobe potravín a v dodávateľských reťazcoch v EÚ

S týmto cieľom boli určené tieto **indikatívne opatrenia**:

a) Podpora zlepšeného hospodárenia s potravinami na úrovni domácností

- *Prijatie opatrení na posilnenie postavenia spotrebiteľov pri znižovaní/prevencii plytvania potravinami, ako napríklad:*
 - *podporovať uvedomejšie nakupovanie*
 - *poskytovať rozsah veľkostí porcií a balení na prispôsobenie sa rôznym životným štýlom a potrebám domácností*
- *Podpora, propagácia a podnikanie iniciatív na informovanie alebo zvyšovanie povedomia spotrebiteľov s cieľom pomôcť im predchádzať plytvaniu potravinami a znižovať ho (napr.*

pokyny na skladovanie potravín, plánovanie jedál, označovanie dátumov, recepty na zvyšky jedál)

- *Optimalizovať a vytvoriť inovatívne riešenia (napr. vo vzťahu k obalom a ingredienciám) na predchádzanie plytvaniu potravinami počas prepravy, distribúcie a skladovania a používania v domácnostiach*
- *Vytvoriť a/alebo realizovať digitálne riešenia a (ďalšie) inovatívne spôsoby komunikácie na zlepšenie informácií spotrebiteľov o plytvaní potravinami*

b) Minimalizácia plytvania potravinami a znižovanie ich strát v prevádzkach v celých hodnotových reťazcoch⁶

- *Identifikovať a realizovať opatrenia na zlepšenie procesov efektívneho využívania materiálu, napr. preskúmať príčiny a potenciál na predchádzanie a znižovanie plytvania a strát (potravín)*
- *Zaviest' usmernenia o predchádzaní a znižovaní (vrátane merania) plytvania potravinami, napr. odporúčania platformy EÚ pre potravinové straty a plytvanie potravinami*
- *Uprednostňovať redistribúciu nadbytočných potravín ľuďom v núdzi, ak je to možné*
- *Optimalizovať využívanie surovín prostredníctvom ich zhodnocovania*
- *Vyhýbať sa alebo znižovať tvorbu nebezpečného a iného ako nebezpečného odpadu, nahradzovanie alebo znižovanie využívania škodlivých látok a zabezpečenie produktívneho využívania a bezpečnej likvidácie odpadu*
- *Zvýšiť povedomie a mobilizovať zdroje vrátane obehového hospodárstva a biohospodárstva a investovanie do zručností a školení pracovníkov*
- *Zlepšenie spolupráce v dodávateľskom reťazci potravín na minimalizáciu strát a plytvania prostredníctvom posilňovania kapacít pre inovácie, napr. vytváranie nových výrobkov z vedľajších alebo vyradených výrobkov*

⁶ V súlade s hierarchiou plytvania potravinami (pozri [Prehľad plytvania potravinami v Európskej únii](#), Európska komisia, 2020).

3.1.2 Zlepšenie udržateľnosti interných procesov v potravinárskom priemysle, maloobchode, stravovacích službách a pohostinstve

3. ambiciózny cieľ:

Klimaticky neutrálny potravinový reťazec v Európe do roku 2050

Vyššie uvedený **ambiciózny cieľ** je inšpirovaný a priamo i nepriamo súvisí s medzinárodnými cieľmi okrem iného tak, ako boli formulované v Cieľoch udržateľného rozvoja OSN v bodoch 6. (čistá voda a hygiena), 7. (dostupná a čistá energia), 12. (zodpovedná spotreba a výroba), 13. (opatrenia v oblasti klímy), 14. (život pod vodou), 15. (biodiverzita – ochrana života na pevnine), 17. (partnerstvá) a Parížskou dohodou o zmene klímy. Na úrovni EÚ zodpovedá táto ambícia cieľom právnych predpisov v oblasti klímy, ktorým je dosiahnuť 55 % zníženie čistých emisií skleníkových plynov do roku 2030 a dosiahnuť klimatickú neutralitu do roku 2050, a okrem iného súvisí s viacerými ďalšími iniciatívami politik v rámci Európskej zelenej dohody (vrátane stratégie EÚ v oblasti biodiverzity, stratégie „Z farmy na stôl“ a akčného plánu EÚ pre obehové hospodárstvo) a odporúčaním Komisie pre využívanie metód environmentálnej stopy.

Bol stanovený nasledujúci **ambiciózny cieľ**:

Zníženie čistých emisií z vlastnej prevádzky, čím sa prispeje k cieľu znížiť emisie skleníkových plynov v potravinovom reťazci EÚ o 55 % do roku 2030⁷ (na základe vedecky podloženého prístupu)

S týmto cieľom boli určené tieto **indikatívne opatrenia**:

a) Zníženie čistých emisií z vlastných prevádzok

- *Analýza súčasných emisií, identifikácia problémových oblastí a realizácia krokov/ciest na zníženie emisií z vlastných prevádzok, napr.:*
 - o *Zníženie využívania energie a zvýšenie energetickej efektivity pre výrobu prostredníctvom využívania energeticky menej intenzívnych a nízkouhlíkových*

⁷ V porovnaní s úrovňami z roku 1990.

technológií (napr. elektrifikácia, využívanie obnoviteľnej energie, kúrenie a chladenie)

- *Zvýšenie využívania energie z obnoviteľných zdrojov (napr. solárnej energie, veternej energie, udržateľnej biomasy, vedľajších produktov)*
- *Zefektívnenie logistiky (napr. podporovanie inteligentnej logistiky, miestne dodávateľské reťazce/zásobovanie)*
- *Využívanie udržateľných riešení založených na bio(hospodárstve) a zároveň prispievať k obehovému hospodárstvu*

4. ambiciózny cieľ:

Optimalizovaný obehový a zdrojovo efektívny potravinový reťazec v Európe

Vyššie uvedený **ambiciózny cieľ** je inšpirovaný a priamo i nepriamo súvisí s medzinárodnými cieľmi okrem iného tak, ako boli formulované v Cieľoch udržateľného rozvoja OSN v bodoch 6. (čistá voda a hygiena), 7. (dostupná a čistá energia), 9. (priemysel, inovácie a infraštruktúra), 12. (zodpovedná spotreba a výroba), 13. (opatrenia v oblasti klímy), 14. (život pod vodou), 15. (biodiverzita – ochrana života na pevnine), 17. (partnerstvá) a Parížskou dohodou o zmene klímy. Na úrovni EÚ je táto ambícia spojená s viacerými iniciatívami politík, ako Európska zelená dohoda (vrátane akčného plánu pre obehové hospodárstvo, právnych predpisov EÚ v oblasti klímy, stratégie EÚ v oblasti biodiverzity, stratégie „Z farmy na stôl“) a odporúčaním Komisie pre využívanie metód environmentálnej stopy.

Boli stanovené tieto **ambiciózne ciele**:

- a) Zefektívnenie zdrojov v rámci vlastných prevádzok s cieľom prispieť k udržateľnému a efektívnemu využívaniu a spravovaniu energie a prírodných zdrojov v prevádzkach do roku 2030**
- b) Zlepšenie udržateľnosti obalov potravín a nápojov v snahe o dosiahnutie obehového charakteru všetkých obalov do roku 2030**

S týmto cieľom boli určené tieto **indikatívne opatrenia**:

a) Zvýšenie efektivity zdrojov v rámci vlastných prevádzok

- Zvážiť využitie environmentálnej stopy alebo iných metódik posudzovania životného cyklu pre výroby a/alebo spoločnosti na meranie vplyvov
- Identifikovať a realizovať opatrenia na:
 - o Zvýšenie energetického výkonu **POZRI 3. AMBICIÓZNY CIEĽ**
 - o Zvýšiť efektívnosť vody (napr. postupy úpravy vody, kvalita odpadových vôd, zužitkovanie a opätovné použitie vody)
 - o Znížiť potravinové straty a plytvanie potravinami **POZRI 2. AMBICIÓZNY CIEĽ**

b) Zlepšenie udržateľnosti potravinových a nápojových obalov

- Identifikovať, vytvoriť a/alebo podporovať zavádzanie udržateľnejších obalových riešení⁸, ktoré sú zamerané napríklad na:
 - o zefektívnenie využívania obalov/obalových materiálov (napr. prostredníctvom (vývojom) opakovane použiteľných a naplniteľných riešení)
 - o vyššiu recyklovateľnosť potravinových obalov
 - o zväčšenie obsahu recyklovaných a/alebo obnoviteľných materiálov v potravinových obaloch
 - o zvýšenie zberu odpadu z potravinových obalov
- Podporiť inovácie v obalových systémoch, ktoré majú lepší celkový environmentálny výkon
- Podporiť, propagovať alebo podniknúť iniciatívy na informovanie alebo zvýšenie povedomia spotrebiteľov s cieľom pomôcť im vyhýbať sa znečisťovaniu a zabezpečiť, aby bol odpad z potravinových obalov riadne likvidovaný

5. ambiciózny cieľ:

**Udržiavaný, inkluzívny a udržateľný ekonomický rast,
zamestnanosť a dôstojná práca pre všetkých**

Vyššie uvedený **ambiciózny cieľ** je inšpirovaný a priamo i nepriamo súvisí s medzinárodnými cieľmi okrem iného tak, ako boli formulované v Cieľoch udržateľného rozvoja OSN v bodoch 1. (žiadna chudoba), 3. (kvalita zdravia a života), 4. (kvalitné vzdelávanie), 5. (rodová rovnosť), 6.

⁸ Zohľadnenie funkčnosti obalov (bezpečnosť potravín, kvalita, prepravovateľnosť), technologickej realizovateľnosti a ekonomickej výhodnosti.

(čistá voda a hygiena), 7. (dostupná a čistá energia), 8. (dôstojná práca a hospodársky rast), 9. (priemysel, inovácie a infraštruktúra), 10. (zníženie nerovností), 12. (zodpovedná spotreba a výroba), 13. (opatrenia v oblasti klímy), 14. (život pod vodou), 15. (biodiverzita – ochrana života na pevnine), 17. (partnerstvá) a Parížskou dohodou o zmene klímy. Na úrovni EÚ táto ambícia súvisí okrem iného s viacerými iniciatívami politík, ako Európska zelená dohoda (vrátane stratégie „Z farmy na stôl“, priemyselnej stratégie EÚ), Európskym pilierom sociálnych práv, Európskym programom v oblasti zručností (pakt EÚ o zručnostiach) a tiež s Európskou platformou pre obehové hospodárstvo pre zainteresované strany a nadviazaným sociálnym dialógom medzi sociálnymi partnermi.

Boli stanovené tieto **ambiciózne ciele**:

- a) Zvýšená odolnosť a konkurencieschopnosť spoločností pôsobiacich v akomkoľvek bode potravinového hodnotového reťazca do roku 2030**
- b) Kvalitné pracovné miesta, kvalifikovaná pracovná sila a bezpečné a inkluzívne pracoviská pre všetkých**

S týmto cieľom boli určené tieto **indikatívne opatrenia**:

- a) Zvýšenie odolnosti a konkurencieschopnosti podnikov
 - *Nasmerovať rozvoj nových podnikov/modelov na potravinovú udržateľnosť*
 - *Zapojiť sa do programov výskumu a inovácie ohľadom potravinovej udržateľnosti*
 - *Investovať do dlhodobu udržateľného vytvárania hodnôt*

- b) Podporovať kvalifikovanú pracovnú silu a poskytovať bezpečné a inkluzívne pracoviská pre všetkých
 - *Podpora školení, zvyšovania kvalifikácie a/alebo rekvalifikácie pracovníkov*
 - *Posilňovať rozmanitosť, rovnosť a inklúziu na pracovisku*
 - *Usilovať sa o neustále zlepšovanie pracovných podmienok, napr. investovaním do zdravia a bezpečnosti/ergonomiky na vytvorenie bezpečnejších pracovísk pre všetkých*

3.1.3 Zlepšovanie udržateľnosti potravinového hodnotového reťazca – vo vzťahu k prvovýrobcom a ďalším subjektom

6. ambiciózny cieľ:

Vytvorenie udržateľnej hodnoty v európskom dodávateľskom reťazci potravín prostredníctvom partnerstva

Vyššie uvedený **ambiciózny cieľ** je inšpirovaný a priamo i nepriamo súvisí s medzinárodnými cieľmi okrem iného tak, ako boli formulované v Cieľoch udržateľného rozvoja OSN v bodoch 1. (žiadna chudoba), 2. (žiadny hlad), 3. (kvalita zdravia a života), 4. (kvalitné vzdelávanie), 7. (dostupná a čistá energia), 8. (dôstojná práca a hospodársky rast), 9. (priemysel, inovácie a infraštruktúra), 10. (zníženie nerovností), 12. (zodpovedná spotreba a výroba), 13. (opatrenia v oblasti klímy), 14. (život pod vodou), 15. (biodiverzita – ochrana života na pevnine), 17. (partnerstvá) a Parížskou dohodou o zmene klímy. Na úrovni EÚ táto ambícia súvisí s viacerými iniciatívami politík, ako Európska zelená dohoda (vrátane stratégie „Z farmy na stôl“, priemyselnej stratégie EÚ) európskym programom v oblasti zručností (pakt EÚ o zručnostiach) a tiež s Európskou platformou pre obehové hospodárstvo pre zainteresované strany.

Boli stanovené tieto **ambiciózne ciele**:

- a) Zvýšená odolnosť a konkurencieschopnosť spoločností pôsobiacich v akomkoľvek bode potravinového hodnotového reťazca do roku 2030**
- b) Pretrvávajúci pokrok smerom k udržateľnej výrobe, prosievajúci k udržateľnému hospodáreniu a efektívnemu využívaniu prírodných zdrojov do roku 2030 a zlepšovanie životných podmienok zvierat**

S týmto cieľom boli určené tieto **indikatívne opatrenia**:

a) Podpora väčšej odolnosti a konkurencieschopnosti dodávateľského reťazca

- *Posilniť vzťahy dodávateľského reťazca a vytvoriť spoločnú hodnotu s partnermi/dodávateľmi v celom reťazci prostredníctvom identifikácie synergii a príležitostí na spoluprácu, napr. vo vzťahu k:*

- *podporovaníu technológie a prenosu vedomostí (napr. techník integrovaného hospodárenia)*
- *zapájaniu sa do spoločného predkonkurenčného výskumu a inovácií (napr. spoločné inovovanie produktu/postupu/technológie)*
- *zapájaniu sa do budovania kapacít, školení, poradenstva a vývoja zručností*
- *posilneníu zavádzanie digitálnych riešení a moderných technológií*
- *vytvoreníu spoločných metodík a postupov zdieľania údajov na meranie dopadov dodávateľského reťazca*

b) Stimulovanie udržateľnej výroby

- *Propagovať a podporiť inovácie a/alebo nárast využívania udržateľných postupov v poľnohospodárstve, akvakultúre a rybolove⁹ v spolupráci s farmármi/rybármi, ktorá je zameraná najmä na:*
 - *zmierňovanie zmeny klímy (napr. znižovanie emisií a strát živín)*
 - *zlepšovanie biodiverzity*
 - *posilnenie obehového hospodárstva a efektívnosti využívania zdrojov*
 - *prispôsobenie sa zmene klímy a zároveň prispievanie k zlepšeníu životných podmienok poľnohospodárov (napr. diverzifikácia plodín)*
 - *zlepšenie životných podmienok zvierat a zdravia ľudí/zvierat (napr. podpora zodpovedného používania liekov u zvierat; Európsky akčný plán „Jedno zdravie“)*
 - *udržateľné riadenie prírodných zdrojov (ako pozemky, pôda a zásoby rýb)*
- *podpora udržateľného používania pesticídov a hnojív a zároveň prispievanie k zachovaniu potravinovej bezpečnosti a odolnosti*

⁹ Napr. vo vzťahu k regeneratívne mu poľnohospodárstvu, ekologickému poľnohospodárstvu, agrolesníctvu, agroekológii, uhlíkovému poľnohospodárstvu, udržateľnému rybolovu, agroenvironmentálnym opatreniam atď.

7. ambiciózny cieľ:

Udržateľné získavanie zdrojov v potravinových dodávateľských reťazcoch

Vyššie uvedený **ambiciózny cieľ** je inšpirovaný a priamo i nepriamo súvisí s medzinárodnými cieľmi okrem iného tak, ako boli formulované v Cieľoch udržateľného rozvoja OSN v bodoch 1. (žiadna chudoba), 2. (žiadny hlad), 4. (kvalitné vzdelávanie), 7. (dostupná a čistá energia), 8. (dôstojná práca a hospodársky rast), 10. (zníženie nerovností), 12. (zodpovedná spotreba a výroba), 13. (opatrenia v oblasti klímy), 14. (život pod vodou), 15. (biodiverzita – ochrana života na pevnine), 17 (partnerstvá) a Parížskou dohodou o zmene klímy. Na úrovni EÚ táto ambícia okrem iných súvisí s viacerými iniciatívami politík, ako Európska zelená dohoda (vrátane stratégie „Z farmy na stôl“, stratégie EÚ v oblasti biodiverzity a priemyselnej stratégie EÚ) .

Boli stanovené tieto **ambiciózne ciele**:

- a) Transformované komoditné dodávateľské reťazce, ktoré neprispievajú k odlesňovaniu, degradácii lesov a ničeniu prirodzeného biotopu a ktoré zachovávajú a chránia ekosystémy a biodiverzitu vysokej hodnoty**
- b) Zlepšenie sociálnej výkonnosti v (celosvetových) dodávateľských reťazcoch potravín**

S týmto cieľom boli určené tieto **indikatívne opatrenia**:

- a) Transformácia komoditných dodávateľských reťazcov
 - *Podporiť udržateľné zásobovanie materiálmi vo vzťahu k (priamym) dodávateľom v EÚ alebo mimo nej*
 - *Podporovať zavádzanie vedecky podložených systémov certifikácie udržateľnosti potravín (vrátane rybolovu a jeho produktov)*
 - *Identifikovať a prispievať k vhodným riešeniam a stratégiám na:*
 - *podporu, konzerváciu a ochranu prírodných biotopov a biodiverzity*
 - *predchádzanie, znižovanie a nápravu negatívnych vplyvov na ovzdušie, zem, pôdu, vodu a lesy*
 - *dodávateľské reťazce potravín bez odlesňovania a konverzie*

- *zalesňovanie*
- *udržateľné využívanie pôdy*

b) Zlepšenie sociálnej výkonnosti v (celosvetových) dodávateľských reťazcoch potravín

- *Identifikovať a riešiť najvýznamnejšie nedostatky v sociálnej udržateľnosti v celom potravinovom hodnotovom reťazci, ktoré postihujú najzraniteľnejšie skupiny*
- *Podporiť dôstojné pracovné podmienky, bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci u dodávateľov*
- *Podporiť zavádzanie vedecky podložených systémov certifikácie/auditov udržateľnosti potravín (vrátane rybolovu a jeho produktov) vo vzťahu k sociálnej výkonnosti*

3.2 Rámec pre ambiciózne záväzky spoločností

Jednotlivé spoločnosti, ktoré chcú preukázať vedúce postavenie a demonštrovať ambície posunúť sa vpred, aby prispeli k ambicióznym úlohám a cieľom uvedeným vo všeobecnej časti tohto kódexu, môžu prijať ambiciózne záväzky ohľadom tém udržateľnosti, ktoré sú pre ne relevantné. Tieto záväzky budú doplňovať všeobecné ustanovenia obsiahnuté v tomto kódexe. V tejto časti je stanovený rámec pre tieto záväzky.

3.2.1 Oprávnené spoločnosti

Všetky malé i veľké podniky, aktívne pôsobiace v potravinových systémoch sú vítané a vyzývané, aby predložili záväzky týkajúce sa ich vlastných činností a vplyvov. Záväzky v súvislosti s týmto kódexom môžu predložiť aj podniky, pre ktoré sú potraviny len časťou z ich činností, ale záväzky by sa mali prednostne vzťahovať len na potravinársku časť ich podnikania.

Pre podniky, ktoré sú aktívne v EÚ aj mimo EÚ, by sa mali záväzky v zásade týkať predaja/činností v EÚ vrátane vplyvov súvisiacich s ich dodávateľskými reťazcami mimo EÚ (ktoré súvisia s týmto predajom/činnosťami). Ak to spoločnosti uprednostňujú, môžu predložiť záväzky, ktoré sa vzťahujú na ich celosvetový predaj/činnosti (a súvisiace dodávateľské reťazce).

3.2.2 Špecifikácia záväzkov

Záväzky predložené podľa tohto kódexu:

- a. by mali byť vždy **ambiciózne, hmatateľné, kvantitatívne**, keď je to možné, **a merateľné**,
- b. by mali **zohľadňovať environmentálne, sociálne a zdravotné rozmery udržateľnosti**, hoci niektoré témy môžu mať prednosť, ak sa dodržiava princíp „nespôsobovania škody“ pokiaľ ide na iné rozmery,
- c. by sa mali **zameriavať na témy spoločnosti, ktorých spoločenské a environmentálne vplyvy sú najväčšie**¹⁰,
- d. **by mali prispievať k úlohám a cieľom Európskej zelenej dohody** (najmä k stratégii „Z farmy na stôl“, stratégii v oblasti biodiverzity a akčnému plánu pre obehové hospodárstvo) a **globálnym dohodám** ako Parížska dohoda o zmene klímy (UNFCC)

¹⁰ Napríklad tak, ako boli identifikované prostredníctvom analýzy významnosti. Malé a stredné podniky môžu využívať menej pokročilý prístup na určenie prioritných oblastí.

a Ciele udržateľného rozvoja OSN¹¹ a mali by byť **v súlade s ambicióznymi cieľmi** uvedenými v tomto kódexe,

- e. **mali by sa týkať obdobia aspoň do roku 2025 a najlepšie až do roku 2030**, pričom pri niektorých aspektoch (najmä environmentálnych) sa odporúča mať (aj) dlhodobú víziu na obdobie rokov 2040/2050.

Pri predkladaní svojho záväzku/svojich záväzkov by spoločnosti mali poskytnúť stručný dokument¹²:

- so zdôvodnením, prečo boli vybrané určité témy,
- s uvedením motivácie pre kvantitatívne ciele záväzku/záväzkov,
- s ukazovateľmi/kľúčovými ukazovateľmi výkonnosti (KPI), ktoré sa použijú na meranie pokroku vo vzťahu k záväzku/záväzkom na základe všeobecne akceptovaných metodík, ak je to možné a dostupné¹³,
- s východiskovým stavom, podľa ktorého budú sledovať pokrok, ktorý by nemal starší ako z roku 2015 (v súlade s rámcom OSN pre ciele trvalo udržateľného rozvoja) s výnimkou niektorých aspektov (najmä aspektov klímy), pre ktoré je možné použiť východiskový stav aspoň z roku 1990,
- s objasnením toho, či sa dané predloženie týka záväzku/ov prijatého/ých pred zavedením kódexu správania alebo či sa týka nového/ých záväzku/ov.¹⁴

V prípade potreby môžu **malé a stredné podniky (MSP)** použiť jednoduchšie ukazovatele, ktoré sú vhodnejšie pre ich druh podnikania a ich záväzok/záväzky.

3.2.3 Sledovanie a podávanie správ o záväzkoch

¹¹ Keď bude globálny rámec pre biodiverzitu prijatý na nadchádzajúcej Konferencii zmluvných strán Dohovoru o biologickej diverzite (CBD COP15), malo by sa pristúpiť k hľadaniu zhody aj pre záväzky predložené po tomto dátume.

¹² V prípade, že sú záväzky predložené do 15. júla 2021, dokument obsahujúci odôvodnenie a motiváciu je možné predložiť aj neskôr, avšak najneskôr do 31. decembra 2021.

¹³ (Neúplné) príklady týchto ukazovateľov a metodík sú: metóda environmentálnej stopy organizácie (OEF), schéma pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS) alebo ekvivalent (Carbon Disclosure Projekt - projekt zverejňovania uhlíkových emisií, Science Based Target - cieľ založený na vede) pre emisie skleníkových plynov a environmentálnu stopu, globálny pakt OSN, globálna iniciatíva podávania správ o ukazovateľoch, metodika iniciatívy globálneho podávania správ, metodika EÚ na meranie plytvania potravinami a ukazovatele nadácie Ellen MacArthur Foundation pre plasty a recykláciu. Pokiaľ ide o emisie skleníkových plynov a/alebo environmentálnu stopu, meria sa celkový vplyv na životné prostredie spoločnosti a/alebo agregovaných predaných výrobkov za celý životný cyklus¹³.

¹⁴ Spoločnosti môžu predložiť existujúce záväzky, ak tieto záväzky vyhovujú vyššie uvedeným špecifikáciám.

Veľké spoločnosti¹⁵ by mali poskytnúť výročnú správu týkajúcu sa pokroku dosiahnutom v ich záväzku/záväzkoch. Výročnú správu je potrebné predložiť každoročne do konca apríla.

Táto správa by mala byť prednostne súhrnom s príslušnými výňatkami z najnovšej dostupnej správy spoločnosti o environmentálnej, sociálnej a riadiacej činnosti (ESG) alebo zo správy o nefinančnej alebo podnikovej udržateľnosti (NFRD / CSRD)¹⁶ a/alebo akýchkoľvek iných relevantných informácií, ktoré by umožnili hodnotenie pokroku, ktorý spoločnosti dosiahli v súvislosti so svojimi záväzkami prijatými v rámci tohto kódexu.

Ak sa záväzky týkajú celosvetového predaja/činností, spoločnosti môžu poskytnúť globálne správy. Ak sa záväzky týkajú predaja/činností v EÚ, správy by mali čo najväčšmi odrážať činnosti v EÚ.

Malé alebo stredné podniky (MSP), ktoré nie sú schopné predkladať výročné správy, by mohli predkladať zjednodušené správy o svojich záväzkoch a údaje týkajúce sa ich činností raz za dva či tri roky.

3.2.4 Informovanie o záväzkoch a správy o pokroku

Záväzky prijaté spoločnosťami (vrátane dokumentu obsahujúceho zdôvodnenie výberu tém a kvantitatívnej motivácie) a aj správy o pokroku ohľadom ich záväzkoch, budú zverejnené na otvorenej webovej stránke, vyhradenej pre tento kódex.

3.2.5 Proces posúdenie a hodnotenia záväzkov

Okrem vyššie uvedeného spôsobu predkladania správ budú spoločnosti, ktoré predložili záväzok/záväzky, pozvané aby prezentovali svoj pokrok širšej komunite zainteresovaných strán v rámci platformy spolupráce (pozri časť 4.1), ktorá sa stretáva aspoň raz ročne. Proces posudzovania a hodnotenia záväzkov je bližšie popísaný v časti 4.2.

¹⁵ Pod veľkými spoločnosťami sa rozumejú spoločnosti, ktoré nie sú malé a stredné podniky (vložiť prepojenie na definíciu MSP)

¹⁶ Ak Európska únia zavedie nové právne záväzné štandardy alebo metodiky pre predkladanie správ, spoločnosti ich budú musieť dodržiavať.

3.3 Priaznivé podmienky

Stratégia „Z farmy na stôl” uznáva, že priaznivé prostredie môže pomôcť uľahčiť, efektívnejšie realizovať a urýchliť činnosti v oblasti udržateľnosti, ktoré prijímajú prevádzkovatelia potravinárskych podnikov. Dôležitú úlohu na ceste k udržateľným potravinovým systémom okrem iného zohráva výskum a inovácie, prenos technológií a vedomostí a tiež vzdelávania (napr. s cieľom zvýšiť potravinovú gramotnosť populácie).

Z tohto dôvodu bude identifikovaný prvotný súbor „pomocníkov”, ktorý bude sprístupnený na webovej stránke kódexu. Predpokladá sa, že títo pomocníci budú možnou podporou pre všetky kategórie subjektov na ceste k dosiahnutiu ambiciózných úloh a cieľov stanovených v tomto kódexe. Hoci prevádzkovatelia považujú týchto pomocníkov za kľúčové na dosiahnutie ambícií stanovených v tomto kódexe, záväzky prijaté podľa tohto kódexu nemôžu byť podmienené identifikovanými pomocníkmi.

V procese realizácie tohto kódexu je možné ďalej posúdiť dodatočné, cielenejšie podporné iniciatívy na dosahovanie ambiciózných úloh, cieľov a činností stanovených v tomto kódexe.

IV. PODMIENKY REALIZÁCIE

4.1 Riadenie

Tento kódex je postavený na troch úrovniach riadenia:

1. Platforma spolupráce

- a. Platforma spolupráce má poradnú/konzultačnú funkciu
- b. Bude otvorená všetkým záujemcom zo zainteresovaných strán (signatárom i nesignatárom) a štátnym orgánom
- c. Bude sa schádzať aspoň raz za rok (popri výročnej konferencii EÚ k stratégii „Z farmy na stôl“)
- d. Bude sprostredkovaná Európskou komisiou s podporou kontaktnej skupiny (pozri nižšie)
- e. Bude pravidelne dostávať aktuálne informácie z rokovaní skupiny signatárov (pozri nižšie) a bude mať príležitosť na poskytnutie spätnej väzby a návrhov ohľadom prebiehajúcej realizácie kódexu
- f. Hlavné ciele:
 - Lepšie sa vzájomne spoznať a zlepšiť vzájomné porozumenie
 - Aktívne podporovať interakcie a partnerstvá v rámci platformy medzi zainteresovanými stranami v záujme dosiahnutia cieľov tohto kódexu
 - Podporovať a uľahčovať prezentáciu a uznávanie osvedčených postupov a ich výmenu
 - Získavať informácie o nových štúdiách, projektoch, ...
 - Otvorene si vymieňať informácie o pokroku v oblasti realizácie kódexu (ohľadom jeho záväzkov)
 - Podnecovať spoluprácu medzi subjektmi podľa možností, najmä v tom, ako môžu väčšie spoločnosti usmerňovať MSP na ich ceste k udržateľnosti
 - Podporovať európsku diskusiu medzi všetkými relevantnými zainteresovanými stranami a štátnymi orgánmi a podnecovať partnerstvá medzi štátnymi orgánmi, súkromnými subjektmi a organizáciami občianskej spoločnosti

2. Skupina signatárov

- a. Úlohou skupiny signatárov je prijímať rozhodnutia týkajúce sa kódexu (najmä o všetkých hodnoteniach/novelizáciách kódexu podľa návrhu/ov kontaktnej skupiny (viď nižšie)).
- b. Budú ju tvoriť signatári tohto kódexu.
- c. Bude organizovať stretnutie/ia, napríklad združené podujatia alebo špeciálne semináre, na ktoré môže byť pozývaná Európska komisia a ďalšie zainteresované strany s cieľom propagovať a rozvíjať prácu podľa tohto kódexu.
- d. Môže predkladať návrhy a nápady na iniciatívy/témy na stretnutia platformy spolupráce prostredníctvom kontaktnej skupiny

(Ďalšie postupy sa dohodnú na prvom stretnutí skupiny signatárov)

3. Kontaktná skupina (spolupráca medzi Komisiou a zvolenými signatármi)

- Kontaktná skupina má prípravnú/koordinačnú funkciu
- Budú ju tvoriť osoby zo skupiny signatárov *(ďalšie postupy sa dohodnú na prvom stretnutí skupiny signatárov)* a z Európskej komisie
- Bude:
 - a) pripravovať návrhy na posúdenie/novelizáciu kódexu skupinou signatárov tak a vtedy, keď to bude vhodné
 - b) pomáhať s prípravou organizovania stretnutí platformy spolupráce
 - c) pôsobiť ako účastník dialógu medzi Európskou komisiou a skupinou signatárov

4.2 Celkové sledovanie a hodnotenie kódexu

Výročné správy predkladané spoločnosťami/združeniami a tiež spätná väzba od zainteresovaných strán v platforme spolupráce budú základom pre hodnotenie pokroku/dopadu predložených záväzkov. Prvé hodnotenie sa uskutoční do konca roka 2022 za aktívnej účasti platformy spolupráce a Komisie.

Ročné hodnotenia predložených záväzkov, výsledky rokovaní platformy spolupráce a stretnutia skupiny signatárov a kontaktnej skupiny budú slúžiť ako základ na celkové hodnotenie pokroku a účinnosti kódexu. Na základe toho bude prijaté rozhodnutie o (ne)pokračovaní kódexu.

4.3 Klauzula o odstúpení

- Jednotliví signatári môžu od tohto kódexu kedykoľvek odstúpiť.
- Musia to písomne oznámiť skupine signatárov.
- Odstúpenie nadobúda účinnosť ihneď po prijatí oznámenia.

4.4 Nadobudnutie účinnosti

Tento kódex nadobúda účinnosť podpisom aspoň jedného združenia strednej časti potravinového hodnotového reťazca a aspoň jednej spoločnosti/združenia strednej časti potravinového hodnotového reťazca, ktoré sa prihlásia k rámcu pre ambiciózne záväzky.

Podpísané 5. júla 2021 v Bruseli